

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obo/10/2023
Identifikačné číslo spisu: 1012200679
Dátum vydania rozhodnutia: 29.07.2025
Meno a priezvisko: Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2025:1012200679.13

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky Mgr. Sone Pekarčíkovej a členiek JUDr. Beaty Miničovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej v spore žalobcu: Ing. Ladislav Bódi, správca konkurznej podstaty úpadcu ATLAS s.r.o., Slančíkovej 1, 949 01 Nitra, IČO: 31 442 595, so sídlom kancelárie Mariánska 6, 949 01 Nitra, zastúpeného Zvara advokáti s. r. o., advokátska kancelária so sídlom Námestie SNP 1, 811 06 Bratislava-Staré Mesto, IČO: 46 547 878, proti žalovanému: JUDr. J. J., nar. XX. K. XXXX, T. X, XXX XX D., zastúpenému Mgr. Michalom Baniarom, advokátom so sídlom Tajovského 1, 811 04 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 53 831 624, v konaní o zaplatenie sumy 236.340,97 eura s príslušenstvom a o vzájomnej žalobe žalovaného o zaplatenie 92.399,59 eura s príslušenstvom, o odvolaniach žalobcu a žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cbi/3/2013-352 z 9. mája 2023, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cbi/3/2013-352 z 9. mája 2023 v časti I. a III. výroku z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

II. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cbi/3/2013-352 z 9. mája 2023 v časti II. a IV. výroku, p o t v r d z u j e .

III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v časti konania o vzájomnej žalobe žalovaného.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave, ako súd prvej inštancie, napadnutým rozsudkom č. k. 1Cbi/3/2013-352 z 9. mája 2023 prvým výrokom žalobu žalobcu zamietol, druhým výrokom vzájomnú žalobu žalovaného zamietol, tretím výrokom v konaní o žalobe priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, štvrtým výrokom v konaní o vzájomnej žalobe priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobou sa žalobca domáhal voči žalovanému ako bývalému správcovi konkurznej podstaty úpadcu ATLAS s.r.o., Slančíkovej 1, 949 01

Nitra, IČO: 31 442 595 (ďalej aj „úpadca“) vydania, resp. zaplattenia sumy 236.340,97 eura, ktorá má byť použitá na uspokojenie oddelených veriteľov v konkurznom konaní vedenom na majetok úpadcu, a ktorá bola získaná speňažením konkurznej podstaty a inými príjmami dosiahnutými v konkurznom konaní. V žalobe žalobca tvrdil, že uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6K 234/2000 z 8. marca 2001 bol na majetok úpadcu vyhlásený konkurz a do funkcie správcu konkurznej podstaty bol ustanovený JUDr. J. J., advokát so sídlom kancelárie Vajnorská 8/A, Bratislava (ďalej aj „žalovaný“). Uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 6K 234/2000 z 25. februára 2009 bol do funkcie nového správcu ustanovený Ing. Ladislav Bódi (ďalej aj „žalobca“). Dňa 30. apríla 2008 doručil žalovaný konkurznému súdu konečnú správu o speňažení majetku z podstaty, vyúčtovani odmeny správcu a výdavkov správcu (ďalej aj „konečná správa“), proti ktorej podali námietky veritelia Slovenská konsolidačná a.s. a TIKKA INVESTMENTS LIMITED. Dňa 17. februára 2010 predložil žalobca súdu doplnenie konečnej správy o stanovisko nového správcu konkurznej podstaty a podanie správy o stave konkurzného konania (ďalej aj „doplnenie konečnej správy“). V doplnení konečnej správy sa žalobca vyjadril k veriteľmi namietaným skutočnostiam a upozornil na čiastočnú nepreskúmateľnosť príjmov a výdavkov, spreneveru finančných prostriedkov zamestnancom úpadcu C. R. a zostatok na účte iba vo výške 1.822,21 eura. Súd konečnú správu schválil dňa 29. júna 2011 s tým, že vo výroku uviedol: „Súd konečnú správu o speňažení majetku z podstaty, vyúčtovania odmeny a výdavkov správcu konkurznej podstaty z 30. apríla 2008, doručení súdu dňa 30. apríla 2008 v znení doplnenia zo 17. februára 2010 doručeného súdu 2. marca 2010 schvaľuje s výnimkou výdavkov správcu v hodnote 210.827,66 eura (6.351.394,30 Sk) a odmeny správcu presahujúcej sumu 3.319,39 eura (1 mil. Sk), ktoré neschválené finančné prostriedky budú určené na uspokojenie oddelených veriteľov.“ Žalobca uviedol, že vo výroku uznesenia došlo k chybe v písaní a správne má byť uvedená suma 33.193,91 eura, čo zodpovedá sume 1 mil. Sk uvedenej v zátvorke. Týmto uznesením teda neschválil výdavky v sume 210.827,66 eura a odmenu 27.335,52 eura, celkom 238.163,18 eura. Na zaplattenie tejto sumy po odpočítaní sumy 1.822,21 eura (zostatok na účte) vyzval žalobca žalovaného listom z 13. februára 2012, lehota márne uplynula dňa 23. februára 2012. Právne odôvodnil žalobca svoj nárok ako nárok na náhradu škody podľa § 8 ods. 2 a 5 zákona o konkurze a vyrovnaní a § 415 a § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže žalovaný nepostupoval pri výkone svojej funkcie s odbornou starostlivosťou. Žalobca ako dôkaz predložil konečnú správu z 30. apríla 2008, doplnenie konečnej správy zo 17. februára 2010, zápisnicu z prejednávania konečnej správy a uznesenie z 29. júna 2011.

3. Žalobca do spisu dňa 29. mája 2013 doručil zápisnicu o konaní o dohode o vine a treste účastníkov: obvineného C. R. a poškodeného JUDr. J. J., správcu konkurznej podstaty, Dohodu o vine a treste z 21. mája 2009 a rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 4T/84/2009 zo 17. júna 2009, ktorým bol C. R. uznaný vinným zo spáchania trestného činu sprenevery a žalovaný bol odkázaný so svojim nárokom na náhradu škody (vo výške 92.399,59 eura) na konanie vo veciach občianskoprávných.

4. Písomným podaním z 26. novembra 2019 si žalovaný uplatnil vzájomnou žalobou voči žalobcovi nárok na zaplattenie sumy 92.399,59 eura. Pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností uviedol, že nárok žalobcu neuznáva a považuje ho za nedôvodný. Vzájomnú žalobu odôvodnil tým, že v zmysle trestného Rozsudku Okresného súdu Nitra zo 17. júna 2009, sp. zn. 4T/84/2009 si uplatňuje voči Ing. Bódimu, nárok na zaplattenie sumy 92.399,59 eura s príslušenstvom ako jeho protinárok k žalobe touto vzájomnou žalobou, lebo v prípade úspechu žalobcu v tomto konaní by bol tento nárok zarátaný dvakrát proti nemu a teda on je jeho nositeľom v zmysle odkazu trestného rozsudku Okresného súdu Nitra zo 17. júna 2009, sp. zn. 4T/84/2009. Poukázal na to, že zodpovednosť za spreneverenie finančných prostriedkov patriacich konkurznej podstate vo výške 92.399,59 eura pretavená do povinnosti tieto prostriedky vrátiť do konkurznej podstaty v zmysle záverov civilného konania, zaťažuje C. R. a nie jeho ako bývalého správcu konkurznej podstaty.

5. Na pojednávaní dňa 8. marca 2022 vzniesol žalovaný námietku premlčania nároku žalobcu na náhradu škody z dôvodu uplynutia subjektívnej i objektívnej premlčacej doby v zmysle ust. § 100 ods. 1 v spojení s ust. § 106 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „OZ“), keďže bol názoru, že žalobca mal už v čase vyhotovenia doplnenia konečnej správy (17. februára 2010), resp. najneskôr v deň jeho doručenia konkurznému súdu (2. marca 2010) preukázateľnú vedomosť o

rozhodujúcich skutkových okolnostiach pre uplatnenie nároku na náhradu škody.

6. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie konečnou správou o speňažení majetku úpadcu ATLAS s.r.o. z 30. apríla 2008, doplnením konečnej správy zo 17. februára 2010, zápisnicou z prejednaní konečnej správy z 29. júna 2011, uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6K/234/2000 z 29. júna 2011, zápisnicou o konaní o dohode o vine a treste z 21. mája 2009, dohodou o vine a treste spisanej na Okresnej prokuratúre Nitra dňa 21. mája 2009, rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 4T/84/2009 zo 17. júna 2009, ktorým bol uznaný vinným C. R., obsahom listinných dôkazov tvoriacich obsah spisu a zistil nasledovné.

7. Uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6K 234/2000 z 8. marca 2001 bol na majetok úpadcu ATLAS s.r.o., Slančíkovej 1, 949 01 Nitra, IČO: 31 442 595 (ďalej aj „úpadca“), vyhlásený konkurz a do funkcie správcu konkurznej podstaty bol ustanovený JUDr. J. J., advokát so sídlom kancelárie Vajnorská 8/A, Bratislava (ďalej aj „žalovaný“). Dňa 30. apríla 2008 doručil žalovaný konkurznému súdu konečnú správu o speňažení majetku z podstaty, vyúčtovani odmeny správcu a výdavkov správcu (ďalej aj „konečná správa“), proti ktorej podali námietky veritelia Slovenská konsolidačná a.s. a TIKKA INVESTMENTS LIMITED.

8. Uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 6K 234/2000 z 25. februára 2009 bol do funkcie nového správcu ustanovený Ing. Ladislav Bódi (ďalej aj „žalobca“). Dňa 17. februára 2010 predložil žalobca konkurznému súdu doplnenie konečnej správy o speňažení majetku úpadcu ATLAS s.r.o predloženej súdu JUDr. J. J. dňa 30. apríla 2008 o stanovisko a podanie správy o stave konkurzného konania (ďalej aj „doplnenie konečnej správy“). V doplnení konečnej správy žalobca upozornil na čiastočnú nepreskúmateľnosť príjmov a výdavkov, spreneveru finančných prostriedkov zamestnancom úpadcu C. R. a zostatok na účte iba vo výške 1.822,21 eura. V časti III. konečnej správy žalobca konštatoval hrubé porušenie a zanedbanie odbornej starostlivosti a hospodárnosti žalovaným za správu a nakladanie s majetkom úpadcu, nakladanie s finančnými prostriedkami, ktoré úpadcovi nepatrili. V časti IV. konštatoval žalobca, že žalovaný si neplnil povinnosti účtovať o pohybe majetku úpadcu a dnes je priam nemožné zistiť skutočné nakladanie s finančnými prostriedkami.

9. Po prejednaní konečnej správy dňa 29. júna 2011 súd uznesením sp. zn. 6K/234/2000 rozhodol, že konečnú správu o speňažení majetku z podstaty, vyúčtovania odmeny a výdavkov správcu konkurznej podstaty z 30. apríla 2008 v znení doplnenia zo 17. februára 2010 schválil s výnimkou výdavkov správcu v hodnote 210.827,66 eura (6.351.394,30 Sk) a odmeny správcu presahujúcej sumu 3.319,39 eura (1 mil. Sk). V odôvodnení uznesenia súd uviedol, že z dôvodu neopodstatnenosti, nehospodárnosti a nepreukázania neschválil výdavky konkurzného konania vynaložené správcom JUDr. J. J. v sume 210.827,66 eura (6.351.394,30 Sk). Tieto výdavky boli použité na úhradu služieb, poskytovaných spoločnosťou BONUL, spol. s r.o., na zabezpečenie ochrany objektu podniku (1.200.000,- Sk), na úhradu právnych služieb poskytnutých správcovi advokátom JUDr. U. J. (246.000,- Sk), na úhradu nákladov na kanceláriu správcu (321.764,30 Sk), finančné prostriedky poskytnuté zamestnancovi C. R. v sume 2.783.630,- Sk (preukázaná sprenevera v trestnom konaní), odmena vyplatená správcom zamestnancovi C. R. v sume 1.800.000,- Sk. Z odôvodnenia ďalej vyplýva, že správca na výpočet odmeny nesprávne aplikoval Vyhlášku č. 493/1991 Zb. v znení jej neskorších noviel. Spôsob výpočtu základu pre odmenu správcov podľa § 7 Vyhlášky v znení novely zvedenej zákonom č. 389/2001 Z. z. sa nepoužije v začatých konaniach, v ktorých ku 8. októbru 2001 nebolo skončené prieskumné pojednávanie. Prieskumné pojednávanie v konkurznom konaní úpadcu sa uskutočnilo a bolo riadne skončené dňa 22. mája 2001. Správca má mať nárok na odmenu v sume 10 % zo sumy speňaženia t. j. 33.193,92 eura (1.000.000,- Sk).

10. Zo zápisnice o konaní o dohode o vine a treste účastníkov, a to obvineného C. R. a poškodeného JUDr. J. J., správcu konkurznej podstaty, dohody o vine a treste z 21. mája 2009 a rozsudku Okresného súdu Nitra sp. zn. 4T/84/2009 zo 17. júna 2009, súd zistil, že C. R. bol uznaný vinným zo spáchania trestného činu sprenevery a žalovaný bol odkázaný so svojim nárokom na náhradu škody (vo výške 92.399,59 eura) na konanie vo veciach občianskoprávných. V občianskoprávnom konaní, Krajský

súd v Nitre rozsudkom č. k. 25Co/234/2014-115, potvrdil rozsudok Okresného súdu Levice č. k. 16C/66/2012-64, ktorým súd uložil C. R. zaplatiť žalobcovi sumu 92.339,50 eura a príslušenstvom.

11. S poukazom na ust. § 8 ods. 2 ZKV; § 420 ods. 1, § 421 ods. 3, § 100 ods. 1, § 106 ods. 1 a 2 OZ konajúci súd konštatoval, že nárok žalobcu proti žalovanému posúdil ako nárok na náhradu škody, ktorá mala vzniknúť porušením povinností žalovaného pri výkone svojej funkcie s tým, že ide subjektívnu zodpovednosť s možnosťou exkulpácie (viď Komentár k § 8 ZKV, II. vydanie JUDr. Milan Ďurica a uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/2/2020 z 31. augusta 2020). Aplikácia ustanovení OZ je podľa krajského súdu nevyhnutná z dôvodu absencie osobitnej úpravy o náhrade škody v ZKV.

12. Súd prvej inštancie prioritne posudzujúc žalovaným vznesenú námietku premlčania žalobného nároku uviedol, že v čase žalobca mal už v čase vyhotovenia doplnenia konečnej správy vedomosť o okolnostiach, od ktorých odvodzuje nárok na náhradu škody, keďže vedel o existencii tvrdených neopodstatnených výdavkoch žalovaného a ich presnej výške, ako aj o subjekte, ktorý má niesť za škodu právnu zodpovednosť. Nesúhlasil však s názorom žalovaného, že pre začatie plynutia premlčacej doby je rozhodujúce uznesenie o schválení konečnej správy, t. j. že právnou skutočnosťou, ktorá zakladá začiatok plynutia všeobecnej objektívnej lehoty na premlčanie práva je rozhodnutie súdu o schválení konečnej správy, vyhlásené na pojednávaní, nariadenom na prejednanie konečnej správy dňa 29. júna 2011 a subjektívna lehota na uplatnenie práva preto začala plynúť najskôr dňa 29. júna 2011, resp. neskôr, márnym uplynutím lehoty na vrátenie finančných prostriedkov vo výzve, adresovanej a doručenej žalovanému dňa 13. februára 2012.

13. Krajský súd v Bratislave zdôraznil, že pri premlčaní práva na náhradu škody je kombinovaná premlčacia lehota subjektívna a objektívna a ich charakter je taký, že právo sa premlčí uplynutím jednej z nich, rozhodujúce je v tomto prípade uplynutie subjektívnej premlčacej lehoty (plynutím objektívnej lehoty nie je potrebné sa zaoberať). Úspešným dovolaním sa uplynutia subjektívnej premlčacej lehoty zo strany žalovaného, konajúci súd uviedol, že nemohol nárok žalobcu priznať. Keďže podľa súdu k vedomosti žalobcu o škode a kto za ňu zodpovedá došlo v okamihu vyhotovenia doplnenia konečnej správy t. j. 17. februára 2010 a žaloba bola podaná na súd dňa 2. apríla 2012, nárok žalobcu je podľa krajského súdu premlčaný. Osobitne súd prvej inštancie s odkazom na rozsudok NS SR sp. zn. 1Obo/10/2017 (R95/2015) dodal, že uznesenie súdu o schválení konečnej správy nemôže byť relevantným a postačujúcim podkladom pre rozhodnutie, keďže konkurzné konanie v zmysle § 1 ZKV a s tým spojené dokazovanie sleduje iný účel a je zamerané iným smerom ako sporové konanie o náhradu škody. A to aj napriek skutočnosti, že pri neschválenej časti výdavkov priamo vo výroku súdneho rozhodnutia, mohla mať táto skutočnosť vplyv jedine na posudzovanie samotného nároku z hľadiska preukazovania nároku na náhradu škody, t. j., či sú splnené zákonné predpoklady tohto zodpovednostného nároku. Pre posúdenie námietky premlčania nebola táto skutočnosť podľa krajského súdu rozhodujúca.

14. Ďalej konajúci súd s poukazom na § 147 ods. 1 a 2 CSP uviedol, že si žalovaný vzájomnou žalobou z 26. novembra 2019 uplatnil proti žalobcovi nárok na zaplatenie sumy 92.399,59 eura s prísl., ktorý odôvodnil tým, že v prípade úspechu žalobcu v tomto konaní by bol tento nárok zarátaný proti nemu dvakrát, keďže on je jeho nositeľom v zmysle odkazu trestného rozsudku Okresného súdu Nitra zo 17. júna 2009, sp. zn. 4T/84/2009.

15. Krajský súd v Bratislave preskúmaním označeného trestného rozsudku zistil, že žalovaný nie je nositeľom práva podľa trestného rozsudku ako fyzická osoba (JUDr. J. J.), ale ako správca konkurznej podstaty. Vyplyva to aj z toho, že v občianskoprávnom konaní bol žalobca ako súčasný správca úspešný, keďže Okresný súd Nitra uložil C. R. ako zodpovednému subjektu zaplatiť žalobcovi, t. j. do konkurznej podstaty úpadcu sumu 92.339,50 eura s prísl. Nárok žalovaného voči žalobcovi týmto podľa krajského súdu neexistuje a ak mal žalovaný obavu, že v prípade úspechu žalobcu sa môže žalobca obohatiť (plnenie od žalovaného ako aj C. R.), toto jeho tvrdenie mohlo mať vplyv jedine na prípadné posúdenie nároku žalobcu v časti o zaplatenie 92.399,59 eura, teda či existuje zodpovednosť žalovaného aj pokiaľ ide o náhradu škody v tejto výške. Obava žalovaného, že by žalobca prijal plnenie dvakrát, nie

je podľa súdu prvej inštancie spôsobilá preukázať nárok žalovaného voči žalobcovi. Vzhľadom na uvedené dôvody súd vzájomnú žalobu žalovaného zamietol.

16. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP a § 255 ods. 1 CSP.

17. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podali odvolanie žalobca aj žalovaný.

18. Žalobca svoje odvolanie smerujúce voči výroku I. a III. napádaného rozhodnutia odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. b/, h/ CSP s návrhom, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 236.340,97 eura s úrokom z omeškania 9 % p.a. zo sumy 236.340,97 eura od 24.02.2012 do zaplataenia a prizná žalobcovi nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie a trov odvolacieho konania. Žalobca prípadne navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

19. Žalobca v rámci odvolania poukázal na skutkové zistenia a právne posúdenie krajským súdom dôvodiac, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil. Žalobca zdôraznil, že ak povinnosť uloženú ZKV postupovať s odbornou starostlivosťou posudzuje konkurzný súd, zodpovednosť podľa § 420 OZ je širšia a správca pri výkone funkcie je zodpovedný za škodu spôsobenú tak veriteľom, ako aj úpadcovi alebo aj tretím osobám. Každá z poškodených osôb má právo domáhať sa náhrady škody voči správcovi na základe všeobecnej úpravy zodpovednosti za škodu podľa § 420 OZ, pričom nárok na náhradu škody bude podliehať nielen splneniu všetkých podmienok, ktoré na preukázanie škody OZ ukladá, ale aj zákonnej lehote premlčania nároku podľa §106 OZ.

20. Žalobca súhlasí s tým, že ZKV nemá vlastnú komplexnú úpravu zodpovednosti správcu za škodu spôsobenú pri výkone funkcie; zároveň však zdôraznil, že zodpovednosť správcu pri výkone funkcie je upravená v ust. § 8 ods. 2 v spojení s ods. 5 ZKV v spojení s právomocou súdu upravenou v ust. § 9, § 12 a v záverečnej fáze aj v ust. § 29 a § 30 ZKV (súd schvaľuje konečnú správu a súd vydá rozvrhové uznesenie). Správca pri výkone svojej funkcie nevyhnutne vstupuje do právnych vzťahov s tretími osobami mimo účastníkov konania, uzatvára zmluvy nevyhnutné pre výkon funkcie a to nielen pri správe majetku a jeho speňažení, ale napr. pri prevádzkovaní podniku úpadcu a pod.; a to podľa žalobcu primárne týmto vzťahom je určená právna úprava OZ o náhrade škody.

21. Podľa názoru žalobcu, ak aj ust. § 8 ods. 2 ZKV bližšie neuvádza obsah pojmu „odborná starostlivosť“, porušenie odbornej starostlivosti pri výkone funkcie znamená vždy zníženie hodnoty majetku úpadcu alebo finančných prostriedkov zo speňaženia majetku úpadcu, čo v podstate znamená škodu na úkor uspokojenia veriteľov. Z hľadiska systematického usporiadania ustanovení ZKV týkajúcich sa konkurzu, je to podľa žalobcu konkurzný súd, ktorý má napriek tomu, že konkurz prebieha niekoľko rokov, výlučnú právomoc rozhodnúť o porušení povinností uložených týmto zákonom a takéto porušenie sankcionovať neschválením výdavkov, v našom prípade aj nezákonne vyčíslenej odmeny správu.

22. Žalobca má za to, že pri posudzovaní výdavkov konkurzný súd nie je viazaný právnou úpravou náhrady škody podľa ust. OZ; aplikácia ustanovení OZ o náhrade škody pri schvaľovaní konečnej správy nie je možná už len z dôvodu dĺžky trvania konkurzu a rozhodovanie súdu o konečnej správe až v záverečnej fáze konkurzu, čo právnou úpravu lehôt na premlčanie práva v OZ objektívne vylučuje.

23. Ako to vyplýva v tejto veci z Konečnej správy, k porušeniu odbornej starostlivosti žalovaného ako správcu úpadcu došlo podľa žalobcu v období rokov 2001 až 2003. Je preto objektívne vylúčené, aby konkurzný súd posudzoval porušenie povinností správcu podľa ust. OZ, čo má podľa názoru žalobcu zásadný význam aj na možnosť podriaďiť správne zistený skutkový stav pod ust. OZ o náhrade škody vrátane limitov jej premlčania.

24. K uzneseniu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/2/2020 z 31. augusta 2020 žalobca uviedol, že v

ňom súd poskytol spôsoby možnej aplikácie kombinovanej subjektívnej a objektívnej lehoty a rôzne možnosti ich plynutia. Žalobca dodal, že rozhodovacou praxou najvyššieho súdu bolo ustálené, že pre začiatok plynutia objektívnej doby premlčania je zásadná tá právna skutočnosť, od ktorej sa odvíja vznik škody; a pre začiatok plynutia subjektívnej doby premlčania je zásadným prvkom vedomosť poškodeného o tom, že škoda vznikla a kto je škodcom. Keďže sa súd v odôvodnení napádaného rozsudku v bodoch 23. až 28. zamerlal výlučne na stanovenie začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby podľa §106 ods. 1 OZ, týmto podľa žalobcu nesprávne aplikoval právnu normu na zistený skutkový stav a premlčanie práva nesprávne právne posúdil.

25. Ďalej žalobca k rozhodnutiu dovolacieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo/721/2005 z 29. novembra 2006 uviedol, že v tejto veci český dovolací súd posudzoval vec nielen skutkovo, ale aj právne úplne odlišnú, a to s dôrazom aj na skutočnosť, že postavenie advokáta a jeho zodpovednosť vo vzťahu ku klientovi je úplne odlišné od postavenia správcu ustanoveného do funkcie konkurzným súdom. Žalobca má za to, že novému správcovi ZKV nepriznáva právo posudzovať výdavky predchádzajúceho správcu, čo však nevyučuje vyslovenie vlastného hodnotiaceho úsudku k tomu, čo považuje za hospodárne a čo už za hospodárne nepovažuje. Právo rozhodnúť o výdavkoch má výlučne konkurzný súd.

26. Preto v súvislosti s plynutím lehôt podľa žalobcu za právnu skutočnosť, ktorá by spôsobila škodu veriteľom úpadcu (nie žalobcovi ako správcovi úpadcu) a od ktorej sa odvíja začiatok plynutia objektívna doby premlčania práva na náhradu škody je možné považovať:

- a) konanie žalovaného, t. j. samotné plnenie žalovaného zo zmluvy alebo iného právneho dôvodu, ktoré označil konkurzný súd za nehospodárne, neefektívne a neekonomické nakladanie s finančnými prostriedkami úpadcu; alebo
- b) právoplatné Uznesenie, v ktorom konkurzný súd konkrétne a presne špecifikoval sumy, ktorých vynaloženie považoval v rozpore s povinnosťou správať sa s odbornou starostlivosťou, uloženou správcovi v ZKV, čo sankcionoval neschválením takýchto výdavkov.

27. Z obsahu spisu a dôkazov predložených žalobcom je týmto zrejmé, že v prípade písm. a) by bola žaloba o náhradu škody z dôvodu plynutia lehôt premlčania v OZ už vopred odsúdená na neúspech; aj keď súd prihliadne na premlčanie práva len na námietku, nie je možné rozumne predpokladať, že by sa žalovaný premlčaním práva nebránil. Zároveň podľa žalobcu logickým vyústením je preto písm. b), keď právnu skutočnosťou, od ktorej sa odvíja začiatok plynutia objektívnej doby premlčania práva na náhradu škody je právoplatné Uznesenie konkurzného súdu a v rámci tejto lehoty plynie aj subjektívna lehota. Aj týmto spôsobom podľa žalobcu súd zo správnych skutkových zistení vyvodil nesprávne právne závery a premlčanie práva nesprávne právne posúdil.

28. Ďalej v odvolaní žalobca poukázal na nesprávny záver konajúceho súdu o tom, že konkurzný súd nekonštatoval porušenie povinností žalovaným a škodu konkurznej podstaty. V Uznesení konkurzný súd na str. 2 v posledných troch odsekoch podľa žalobcu jasne uviedol, aké sumy zdokladované žalovaným akceptoval, aké považoval za nepreukázané a nezdôvodnené, uviedol, že žalovaný súhlas oddeleného veriteľa s prevádzkovaním podniku úpadcu so stratou nepreukázal a nakoniec konštatoval, že žalovaný s konkurznou podstatou nakladal nehospodárne bez ekonomického zdôvodnenia a efektívnosti vynaložených finančných prostriedkov.

29. Žalobca je toho názoru, že ak by sa súd bližšie zaoberal systematikou ZKV a analyzoval by nielen akú funkciu, ale aj aký význam pre veriteľov má uznesenie, ktorým konkurzný súd rozhoduje o konečnej správe, dospel by k záveru, že Uznesenie nie je len dôkazným prostriedkom v konaní o náhradu škody, ale je dôkazným prostriedkom aj v žalobe o zaplatenie, ktorá je podľa názoru žalobcu účinným a jednoduchým nástrojom na vymoženie konkrétnej, v Uznesení vyčíslenej pohľadávky voči žalovanému.

30. Zároveň žalobca za nesprávne považuje aj tvrdenie súdu, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným je daný porušením povinností a vznikom škody. Podľa žalobcu až do rozhodnutia konkurzného súdu Uznesením neexistoval žiadny právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným, a to z

dôvodu, že o výdavkoch správcu nerozhoduje správca, ale konkurzný súd. Až právoplatnosťou Uznesenia konkurzného súdu vzniklo žalobcovi právo (z dôvodu odbornej starostlivosti aj povinnosť) vymáhať konkurzným súdom neschválenú sumu a povinnosť žalovaného túto sumu zaplatiť.

31. Žalobca v podanom odvolaní taktiež zdôraznil, že v odvolacom konaní v obdobnej veci pod sp. zn. 1Obo/10/2017 a na ktoré súd odkazuje, najvyšší súd ako odvolací súd posudzoval už len splnenie podmienok, ktoré vyžaduje OZ pre priznanie nároku na náhradu škody, nie otázku premlčania nároku (tá už bola vyriešená v predchádzajúcom rozhodnutí odvolacieho súdu); zamietajúci rozsudok súdu prvej inštancie odvolací súd potvrdil z dôvodu, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a škodu nepreukázal.

32. Preto žalobca uzavrel, že ak súd právne posúdenie veci opiera o rozsudok sp. zn. 1Obo/10/2017 (v ktorom sa už odvolací súd lehotou premlčania nezaoberal) pričom v bode 30. napádaného rozsudku súd uvádza, že „... dôvodnosť a výšku samotného nároku v konaní neposudzoval ...“, rozhodnutie odvolacieho súdu sp. zn. 1Obo/10/2017 nesprávne použil na toto konanie nakoľko bez predchádzajúceho uznesenia sp. zn. 1Obo/17/2015 nemá žiadny význam pre rozhodnutie o premlčaní žalobcom uplatneného nároku.

33. Vo vzťahu k výroku III. napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu žalobca s poukazom na § 256 ods. 2 CSP uviedol, že výlučne správanie sa žalovaného zavinilo trovy v konaní a navyše je žalobca názoru, že sa musel opakovane k inak neúspešným procesným návrhom žalovaného a žalovaným vznášaným opravným prostriedkom opakovane vyjadrovať. Ak by aj napadnuté rozhodnutie súdu o premlčaní nároku žalobcu bolo správne (čo však žalobca odmieta), súd podľa žalobcu nemal postupovať čisto formalisticky a priznať náhradu trov úspešnej strane, ale dôsledne realizovať princíp rozdelenia trov podľa zavinenia vzniku trov a žalovanému uložiť povinnosť zbytočne vyvolané trovy žalobcovi nahradiť.

34. Žalobca v odvolaní taktiež dôvodil, že krajský súd vydal prekvapivé rozhodnutie, keď nielen nesprávne aplikoval právnu normu, § 106 ods. 1 bez spojenia s ods. 2 CSP, ale napriek písomnému vyjadreniu žalobcu a odkazu na relevantné uznesenie odvolacieho súdu sp. zn. 1Obo/17/2015 jeho právne závery bez uvedenia dôvodu nielen že neprevzal, ale sa k nim ani žiadnym spôsobom nevyjadril. Žalobca zastáva názor, že intenzita chýb, ktorých sa konajúci súd dopustil pri právnom posúdení námietky premlčania žalobcom uplatneného práva zodpovedá konštatovaniu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

35. Žalovaný svoje odvolanie smerujúce voči výroku II. a IV. napádaného rozhodnutia odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP s návrhom, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v znení jeho II. a IV. výroku zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

36. V podanom odvolaní žalovaný uviedol, že z Trestného rozsudku explicitne vyplýva, že s nárokom na náhradu škody vo výške 92.399,59 eura bol podľa ustanovenia § 288 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok, odkázaný na civilný proces práve JUDr. J. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. X, D. - žalovaný ako fyzická osoba, a nie ako JUDr. J. J., správca konkurznej podstaty, so sídlom Vajnorská 8/A, 831 04 Bratislava, zapísaný v Zozname správcov vedenom Ministerstvom spravodlivosti SR pod zn. I.. Vzhľadom k uvedenému považuje žalovaný rozsudok v napadnutej časti za nesprávny z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nesprávnych skutkových zistení.

37. Zároveň žalovaný podal odvolanie aj z právnej opatrnosti z dôvodu, že až do okamihu právoplatného konečného rozhodnutia súdu o žalobe žalobcu proti žalovanému z 2. apríla 2012 o zaplatenie 236 340,97 eura s príslušenstvom (vrátane časti 92.399,59 eura otázky posúdenia zodpovednosti žalovaného pokiaľ ide o náhradu škody v tejto výške a otázky premlčania), pretrváva obava, že žalobca by bol oprávnený požadovať plnenie čo do uvedenej časti duplicitne aj od žalovaného.

38. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „odvolací súd“) ako súd funkčne príslušný na

prejednanie predmetného odvolania podľa § 34 CSP, po zistení, že odvolanie podala strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté (§ 359 CSP) včas (§ 362 ods. 1 veta prvá CSP), proti rozsudku, proti ktorému zákon podanie tohto opravného prostriedku nevyučuje (§ 355 ods. 1 CSP), prejednal odvolania v rozsahu a z dôvodov v ňom uvedených a bez nariadenia odvolacieho pojednávania dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné. Zároveň dospel k záveru, že odvolanie žalovaného dôvodné nie je.

39. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie vecnej správnosti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, ktorým súd zamietol žalobu žalobcu a vzájomnú žalobu žalovaného. Zaplataenia žalovanej pohľadávky sa žalobca domáha proti žalovanému ako bývalému správcovi konkurznej podstaty úpadcu titulom náhrady škody s poukazom na ust. § 8 ods. 2, 5 ZKV a ust. § 415, § 420 ods. 1 OZ. Žalobca má za to, že žalovaný počas výkonu funkcie správcu konkurznej podstaty úpadcu nepostupoval s odbornou starostlivosťou, keď v konečnej správe predloženej konkurznému súdu 30. apríla 2008 uviedol neopodstatnené, nehospodárne a nepreukázané výdavky celkovo v sume 236.340,94 eura. Z uvedeného dôvodu žalobca predložil dňa 17. februára 2010 doplnenie konečnej správy, ktorá bola konkurznému súdu doručená 2. marca 2010. O konečnej správe bolo rozhodnuté tak, že uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6K/234/2000 z 29. júna 2011, konečnú správu o speňažení majetku z podstaty, vyúčtovania odmeny a výdavkov správcu konkurznej podstaty z 30. apríla 2008 v znení doplnenia zo 17. februára 2010 schválil s výnimkou výdavkov správcu v hodnote 210.827,66 eura (6.351.394,30 Sk) a odmeny správcu presahujúcej sumu 3.319,39 eura (správne má byť 33.319,39 eura, pozn. odvolacieho súdu), resp. 1 mil. Sk.

40. K odvolaniu žalobcu smerujúcemu voči výroku I. a III. napádaného rozhodnutia odvolací súd uvádza, že podľa ust. § 8 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKV“), správca je povinný pri výkone funkcie postupovať s odbornou starostlivosťou a zodpovedá za škodu vzniknutú porušením povinností, ktoré mu ukladá zákon alebo ktoré mu uloží súd.

41. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

42. Podľa § 421 ods. 3 Občianskeho zákonníka, zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

43. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 8/2005 Z. z. o správcoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoS“), správca je povinný vykonávať správčovskú činnosť s odbornou starostlivosťou, s využitím všetkých svojich skúseností a odborných vedomostí. Ak správca nemá potrebné skúsenosti alebo odborné vedomosti na riadne vykonanie niektorého úkonu správčovskej činnosti, je povinný požiadať o pomoc odborníka; ak vzhľadom na obtiažnosť prípadu by pomoc odborníka nebola účelná alebo hospodárna, je povinný odmietnuť výkon správčovskej činnosti alebo požiadať súd o odvolanie z funkcie v príslušnom konaní podľa osobitného predpisu.

44. Podľa § 12 ods. 1 ZoS správca zodpovedá za škodu, ktorú spôsobí v súvislosti s výkonom správčovskej činnosti. Na zodpovednosť správcu sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak tento zákon alebo osobitný predpis 1) neustanovuje inak. Správca zodpovedá aj za škodu, ktorú v súvislosti s výkonom správčovskej činnosti spôsobí jeho zamestnanec alebo osoba, ktorú poveril vykonaním jednotlivých úkonov správčovskej činnosti; zodpovednosť zamestnanca alebo osoby poverenej vykonaním jednotlivých úkonov správčovskej činnosti podľa osobitných predpisov tým nie je dotknutá. Ak osobitný predpis neustanovuje inak, správca sa zbaví zodpovednosti, ak preukáže, že škode nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré bolo možné od neho požadovať (§ 12 ods. 2 ZoS). Štát nezodpovedá za škodu spôsobenú správcom (§ 12 ods. 3 ZoS).

45. Vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka má (okrem iného) ten účinok, že oprávnenie nakladať s majetkom patriacim do konkurznej podstaty, ako aj výkon práv a povinností súvisiacich s nakladaním s

majetkom konkurznej podstaty, prechádza na správcu konkurznej podstaty. Z ust. § 8 ods. 2 ZKV vyplýva, že správca je povinný pri výkone svojej funkcie postupovať s odbornou starostlivosťou a zodpovedá za škodu vzniknutú porušením povinností, ktoré mu ukladá zákon alebo mu ich uloží súd.

46. Definičným pojmom, ktorý odôvodňuje vznik zodpovednosti správcu za škodu je rovnako konanie s odbornou starostlivosťou upravené v § 3 ods. 2 ZoS, ktorý explicitne ukladá správcovi taxatívne vymedzené povinnosti, a to konať s odbornou starostlivosťou s využitím všetkých svojich skúsenosti a odborných vedomostí.

47. Uvedenú povinnosť správcu konať s odbornou starostlivosťou dopĺňa § 8 ods. 2 ZKV, ktorého hypotéza je všeobecná a abstraktná zároveň, avšak v normatívnej činnosti zákonodarcu pomerne bežná, keďže sa vzťahuje na všetky prípady rovnakého druhu a neurčitého počtu. Ustanovenie § 3 ods. 2 ZoS má vo vzťahu k správcovi povahu lex specialis, ktorý všeobecný definičný pojem konania s odbornou starostlivosťou správcu v § 8 ods. 2 ZKV bližšie špecifikuje, pričom kladie dôraz na význam a účel funkcie správcu, ktorá predpokladá omnoho vyššiu mieru profesionality pri výkone funkcie správcu. Dôraz miery profesionality konania, nie je viac kladený na záujmy spoločnosti, ale na záujmy jej veriteľov a účel konkurzu.

48. Správca ustanovený v konkurznom konaní uznesením súdu je povinný najmä vykonávať správu majetku podliehajúceho konkurzu, speňažovať majetok podliehajúci konkurzu a z dosiahnutého výťažku zo speňaženia tohto majetku uspokojiť spôsobom určeným osobitným zákonom veriteľov úpadcu. Cieľom činnosti správcu je najmä ochrana a zachovanie (prípadne i zhodnotenie) majetkových hodnôt úpadcu určených na uspokojenie veriteľov, a to až do ich speňaženia spôsobom predpokladaným zákonom.

49. V prípade, ak dôjde k porušeniu povinností správcu v zmysle § 12 ods. 1 ZoS, správca zodpovedá za škodu, ktorú spôsobí v súvislosti s výkonom správcovskej činnosti. Za škodu vzniknutú účastníkom konkurzného konania alebo tretím osobám v dôsledku porušenia povinnosti uloženej správcovi zákonom (vrátane povinnosti vykonávať funkciu správcu riadne a odborne) alebo súdom (na základe súdneho rozhodnutia alebo opatrenia konkurzného súdu v rámci jeho dohliadacej činnosti) v súvislosti s výkonom funkcie správcu konkurznej podstaty zodpovedá podľa ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka správca ako fyzická osoba, keďže zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú správcom, alebo osobami, ktoré správca poveril vykonaním jednotlivých úkonov správcovskej činnosti ustanovenie § 12 ods. 3 ZoS explicitne vylučuje. Teda, ide o priamu majetkovú zodpovednosť správcu konkurznej podstaty.

50. Predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu v zmysle ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka sú: porušenie právnej povinnosti, vznik škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody (tieto predpoklady majú objektívny charakter) a zavinenie, ktoré je subjektívnej povahy, jeho existencia sa predpokladá. Konanie s odbornou starostlivosťou správcu má preto povahu liberáčného dôvodu pri zodpovednosti správcu za škodu a zodpovednosti za škodu sa správca zbaví iba vtedy, ak preukáže, že škode nemohol zabrániť ani pri vynaložení úsilia, ktoré bolo od neho možné požadovať. Ide o objektívne možnú odbornú starostlivosť, ktorú bolo možné v danom čase a za daných podmienok spravodlivo od správcu vyžadovať.

51. Z obsahu spisu je zrejmé, že predtým, než konajúci súd pristúpil k posúdeniu žalobného návrhu žalobcu a vzájomného žalobného návrhu žalovaného, skúmal premlčanie nároku uplatneného žalobcom, a to na námietku premlčania vznesenú žalovaným na pojednávaní dňa 8. marca 2022. Túto námietku premlčania žalovaný dôvodil tým, že žalobca mal už v čase vyhotovenia doplnenia konečnej správy (17. februára 2010), resp. najneskôr v deň jeho doručenia konkurznému súdu (2. marca 2010) preukázateľnú vedomosť o rozhodujúcich skutkových okolnostiach pre uplatnenie nároku na náhradu škody.

52. Podľa ustanovenia § 100 ods. 1 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

53. Podľa ustanovenia § 106 ods. 1 OZ právo na náhradu škody sa premlčí za 2 roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

54. Podľa ustanovenia § 106 ods. 2 OZ najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za 3 roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za 10 rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

55. Ak v dôsledku porušenia povinnosti správcu postupovať pri výkone funkcie s odbornou starostlivosťou, spôsobí správca škodu na majetku konkurznej podstaty dlžníka, konkurzný súd v priebehu konkurzného konania takéhoto správcu zbaví jeho funkcie a nahradí ho novým správcom konkurznej podstaty. Nový správca konkurznej podstaty nenesie žiadnu osobnú majetkovú zodpovednosť za škodu spôsobenú bývalým správcom konkurznej podstaty, a to ani vtedy, ak existencia škody v dôsledku protiprávneho konania bývalého správcu konkurznej podstaty vyjde najavo až po zmene v osobe správcu konkurznej podstaty. Nový správca konkurznej podstaty potom obvykle pristúpi k vymáhaniu spôsobenej škody voči bývalému správcovi konkurznej podstaty.

56. Ustanovenie § 106 ods. 1 OZ viaže začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby ku dňu, kedy sa poškodený (nový správca konkurznej podstaty) dozvie o vzniknutej škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Teda, pre začatie plynutia 2-ročnej subjektívnej premlčacej doby je relevantný subjektívny prvok, pozostávajúci z dvoch zložiek: 1. kedy sa poškodený dozvie o škode, pričom sa vyžaduje preukázaná vedomosť poškodeného o vzniknutej škode určitého druhu a rozsahu do tej miery, aby mohol svoj nárok uplatniť (vyčísliť) na súde žalobou (okamih vzniku škody, resp. vedomosť poškodeného o tejto škode sa pritom nemusí kryť s okamihom škodnej udalosti, resp. protiprávnym konaním) a 2. kedy sa poškodený dozvie o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá.

57. V prípade, ak správca konkurznej podstaty bol zbavený výkonu funkcie pred schválením konečnej správy (ako tomu bolo aj v posudzovanom prípade), je povinný v zmysle ust. § 8 ods. 5 ZKV informovať nového správcu a dať mu k dispozícii všetky doklady. Z ust. § 29 ods. 1 ZKV vyplýva, že odmenu a výdavky vyúčtujú všetci správcovia, vrátane tých, ktorých konkurzný súd v priebehu konkurzného konania zbavil funkcie správcu. Aj v prípade, ak v priebehu konkurzného konania dôjde k výmene správcu konkurznej podstaty, je to konkurzný súd, ktorý uznesením v zmysle ust. § 29 ZKV rozhodne konečným spôsobom o tom, či schváli hotové výdavky bývalého správcu konkurznej podstaty úpadcu a náklady spojené s udržiavaním a správou konkurznej podstaty, ktoré bývalý správca konkurznej podstaty vyplatil v priebehu konkurzného konania z majetku konkurznej podstaty. Teda, konečný záver o účelnosti nakladania s prostriedkami konkurznej podstaty musí urobiť konkurzný súd v rozhodnutí v zmysle ust. § 29 ZKV.

58. Námietke premlčania žalobného nároku zo strany žalovaného, súd prvej inštancie vyhovel s odôvodnením, že žalobca mal už v čase vyhotovenia doplnenia konečnej správy vedomosť o okolnostiach, od ktorých odvodzuje nárok na náhradu škody, keďže vedel o existencii tvrdených neopodstatnených výdavkoch žalovaného a ich presnej výške, ako aj o subjekte, ktorý má niesť za škodu právnu zodpovednosť. Nesúhlasil s názorom žalobcu, že pre začatie plynutia premlčacej doby je rozhodujúce uznesenie o schválení konečnej správy, t. j. že právnou skutočnosťou, ktorá zakladá začiatok plynutia všeobecnej objektívnej lehoty na premlčanie práva je rozhodnutie súdu o schválení konečnej správy, vyhlásené na pojednávaní, nariadenom na prejednanie konečnej správy dňa 29. júna 2011 a subjektívna lehota na uplatnenie práva preto začala plynúť najskôr dňa 29. júna 2011, resp. neskôr, márnym uplynutím lehoty na vrátenie finančných prostriedkov vo výzve, adresovanej a doručenej žalovanému dňa 13. februára 2012. Keďže podľa konajúceho súdu k vedomosti žalobcu o škode a kto za ňu zodpovedá došlo v okamihu vyhotovenia doplnenia konečnej správy t. j. 17. februára 2010 a žaloba bola podaná na súd dňa 2. apríla 2012, nárok žalobcu je podľa krajského súdu premlčaný. Osobitne súd prvej inštancie s odkazom na rozsudok NS SR sp. zn. 1Obo/10/2017 (R95/2015) dodal, že uznesenie súdu o schválení konečnej správy nemôže byť relevantným a postačujúcim podkladom pre rozhodnutie s tým, že pre posúdenie námietky premlčania žalobného nároku žalobcu výroková časť

uznesenia o schválení konečnej správy nebola rozhodujúca.

59. Odvolací súd konštatuje, a to vzhľadom na vyššie uvedené a s odkazom aj na rozhodnutie NS SR z 18. októbra 2016 sp. zn. 1Obo/17/2015 vydané v obdobnej veci, že žalobca (ako poškodený) sa preukázateľne dozvedel o vzniknutej škode a jej rozsahu (výške) do tej miery, aby mohol svoj nárok uplatniť žalobou na súde, až z uznesenia konkurzného súdu o schválení konečnej správy č. k. 6K/234/2000-510 z 29. júna 2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 20. decembra 2011, pretože až týmto uznesením konkurzný súd (do právomoci ktorého s konečnou platnosťou spadá rozhodovanie o odmene, výdavkoch správcu, resp. viacerých správcoch, ktorí túto funkciu vykonávali v konkrétnom konkurznom konaní) právoplatne rozhodol o tom, že neschvaľuje výdavky bývalého správcu konkurznej podstaty úpadcu JUDr. J. J. (špecifikované na 3. strane uznesenia) v hodnote 210.827,66 eura (6.351.394,30 Sk) a odmeny správcu presahujúcej sumu 1 mil. Sk. V odôvodnení tohto uznesenia konkurzný súd uviedol, že z dôvodu neopodstatnenosti, nehospodárnosti a nepreukázania neschválil výdavky konkurzného konania vynaložené správcom JUDr. J. J., nakoľko tieto výdavky boli použité na úhradu služieb, poskytovaných spoločnosťou BONUL, spol. s r.o., na zabezpečenie ochrany objektu podniku (1.200.000,- Sk), na úhradu právnych služieb poskytnutých správcovi advokátom JUDr. U. J. (246.000,- Sk), na úhradu nákladov na kanceláriu správcu (321.764,30 Sk), finančné prostriedky poskytnuté zamestnancovi C. R. v sume 2.783.630,- Sk (preukázaná sprenevera v trestnom konaní), odmena vyplatená správcom zamestnancovi C. R. v sume 1.800.000,- Sk. Z odôvodnenia ďalej vyplýva, že správca na výpočet odmeny nesprávne aplikoval Vyhlášku č. 493/1991 Zb. v znení jej neskorších noviel, keďže prieskumné pojednávanie v konkurznom konaní úpadcu sa uskutočnilo a bolo riadne skončené dňa 22. mája 2001, z ktorého dôvodu správca má mať nárok na odmenu v sume 10 % zo sumy speňaženia t. j. 33.193,92 eura (1.000.000,- Sk).

60. Podľa názoru odvolacieho súdu, subjektívna premlčacia doba (dvojročná) v posudzovanom prípade začala plynúť dňom právoplatnosti uznesenia konkurzného súdu o schválení konečnej správy, t. j. 20. decembra 2011. Keďže žaloba v súdnej veci titulom náhrady škody proti žalovanému ako bývalému správcovi konkurznej podstaty úpadcu (o výške ktorej rozhodol konkurzný súd uznesením o schválení konečnej správy) bola podaná na súde dňa 2. apríla 2012, bola podaná v rámci 2-ročnej subjektívnej premlčacej doby.

61. Začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby (ust. § 106 ods. 2 OZ) je viazaný na udalosť, z ktorej škoda vznikla. Pojem „udalosť, z ktorej škoda vznikla“ zahŕňa nielen porušenie právnej povinnosti (protiprávny úkon), resp. právne kvalifikovanú udalosť, ktorá viedla ku vzniku škody, ale aj vznik škody samotnej. Teda, z hľadiska ust. § 106 ods. 2 OZ nemožno udalosť, z ktorej škoda vznikla, stotožňovať len so škodnou udalosťou, lebo by tak objektívna premlčacia doba mohla začať plynúť skôr, než ku škode na majetku vôbec došlo, resp. škoda by mohla vzniknúť až po uplynutí objektívnej premlčacej doby alebo by nemusela vzniknúť vôbec (viď rozhodnutie NS SR z 18. októbra 2016 sp. zn. 1Obo/17/2015).

62. Odvolací súd nesúhlasí s tým, že objektívna premlčacia doba v danom prípade začala plynúť v čase vyhotovenia doplnenia konečnej správy (17. februára 2010), resp. najneskôr v deň jeho doručenia konkurznému súdu (2. marca 2010), nakoľko predloženie konečnej správy konkurznému súdu nemožno považovať za „udalosť, z ktorej škoda vznikla“ v zmysle ust. § 106 ods. 2 OZ. Podľa názoru odvolacieho súdu, objektívna premlčacia doba (trojročná) v posudzovanom prípade začala plynúť dňom právoplatnosti uznesenia konkurzného súdu o schválení konečnej správy, t. j. 20. decembra 2011. Keďže žaloba podaná titulom náhrady škody proti žalovanému ako bývalému správcovi konkurznej podstaty úpadcu bola podaná v rámci 3-ročnej objektívnej premlčacej doby. Vo všeobecnosti platí, že začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby nemôže nastať skôr, než začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby, t. j. skôr než škoda vznikla. Objektívna premlčacia doba totiž môže začať bežať až od okamihu vzniku škody a najskôr od tohto dňa môže začať bežať aj subjektívna premlčacia doba. Hoci v určitých prípadoch je možné, aby začiatok plynutia objektívnej a subjektívnej premlčacej doby v zmysle ust. § 106 ods. 1 a ods. 2 OZ nastal v totožný okamih. Subjektívna premlčacia doba však môže plynúť len v rámci objektívnej premlčacej doby, ktorú nemôže prekročiť.

63. S poukazom na vyššie uvedené je zrejmé, že krajský súd otázku premlčania práva na náhradu škody posudzoval v rozpore s hmotným právom (ust. § 106 ods. 1 a 2 OZ).

64. Len pre úplnosť odvolací súd dodáva, že pokiaľ by konkurzný súd na základe žalobcom predloženej konečnej správy dospel k záveru, že výdavky bývalého správcu konkurznej podstaty JUDr. J. J., resp. náklady ním vynaložené na udržiavanie a správu konkurznej podstaty boli v celom rozsahu (resp. v určitej časti) vynaložené dôvodne, tak právoplatnosťou uznesenia konkurzného súdu o schválení konečnej správy a vyúčtovaní odmeny a výdavkov správcu (alebo správcov) by žalobkyňou tvrdená škoda nevznikla v celom rozsahu (resp. v časti). Teda, nedošlo by k vzniku škody, ktorá by mohla byť následne uplatnená na súde žalobou, a to s konkrétnym vyčíslením.

65. Pri úvahe súdu, kedy sa poškodený dozvedel o škode, treba vychádzať z preukázanej vedomosti poškodeného o vzniknutej škode, nielen z jeho predpokladanej vedomosti o škode. Podľa názoru odvolacieho súdu, žalobca mohol mať predpokladanú vedomosť o škode spôsobenej žalovaným už v čase, kedy vyhotovil návrh konečnej správy, ktorú následne predložil konkurznému súdu, avšak preukázanú vedomosť o vzniknutej škode a jej výške mal až z právoplatného uznesenia konkurzného súdu o schválení konečnej správy dňa 20. decembra 2011.

66. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol vo veci predčasne, bez riadneho zistenia skutkového a právneho stavu ohľadne splnenia predpokladov pre priznanie uplatneného práva na náhradu škody a vec aj nesprávne právne posúdil, pokiaľ ide o žalovaným uplatnenú námietku premlčania práva.

67. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti jeho I. a III. výroku podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a podľa ust. § 391 ods. 1 CSP mu vec vrátil na ďalšie konanie. Súd prvej inštancie v ďalšom konaní bude postupovať v intenciách právneho názoru odvolacieho súdu, vyplývajúceho z odôvodnenia tohto rozhodnutia a jeho úlohou bude zaoberať sa vecou čo do meritu, teda uplatneným právom žalobcu na základe včas podanej žaloby.

68. K odvolaniu žalovaného smerujúcemu voči výroku II. a IV. napádaného rozhodnutia argumentujúc, že z trestného rozsudku bol s nárokom na náhradu škody odkázaný JUDr. J. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. X, D. - ako fyzická osoba, a nie ako JUDr. J. J., správca konkurznej podstaty, so sídlom Vajnorská 8/A, 831 04 Bratislava, zapísaný v Zozname správcov vedenom Ministerstvom spravodlivosti SR pod zn. I., odvolací súd s odkazom na odôvodnenie napádaného rozhodnutia poukazuje aj na ZKV, ZoS, judikatúru najvyššieho súdu a príslušné rozhodnutie vydané v trestnom konaní.

69. Podľa § 8 ods. 1 ZKV, správcu podstaty vyberá súd náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky; to neplatí, ak súd ustanovuje správcu na základe rozhodnutia schôdze konkurzných veriteľov. Za správcu možno ustanoviť len toho, kto je zapísaný do zoznamu správcov, ktorý vedie ministerstvo podľa osobitného zákona, nemá pozastavený výkon správcovskej činnosti podľa osobitného zákona a v územnom obvode, pre ktorý je súd príslušný, má zriadenú kanceláriu podľa osobitného zákona.

70. Podľa § 2 ods. 1 ZoS, správca je fyzická osoba alebo právnická osoba zapísaná do zoznamu správcov (§ 21).

71. Podľa § 21 ods. 1 ZoS, zoznam správcov je verejný zoznam zákonom ustanovených údajov o správcoch. Zoznam správcov vedie ministerstvo. Zoznam správcov sa člení na oddiel a) správcov pre fyzické osoby, b) správcov pre právnické osoby a c) špeciálnych správcov (§ 21 ods. 2 ZoS).

72. V zmysle rozsudku NS SR z 31. marca 2008, sp. zn. 2Obdo/8/2008 „Výhlásením konkurzu na majetok obchodnej spoločnosti tejto nezaniká spôsobilosť mať práva a povinnosti, ale zaniká jej procesná

spôsobilosť, t.j. zaniká jej schopnosť samostatne konať v tom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti. Táto procesná spôsobilosť prechádza zo zákona na zákonného zástupcu, v danej veci konkurznej, na správcu konkurznej podstaty ustanoveného súdom na základe zákona o konkurze a reštrukturalizácii.“

73. Z odôvodnenia napádaného rozhodnutia a z obsahu súdneho spisu odvolací súd zisťuje, že trestným rozsudkom Okresného súdu Nitra zo 17. júna 2009, sp. zn. 4T/84/2009, právoplatným 17. júna 2009, súd schválil dohodu o vine a treste, v zmysle ktorej dohody, C. R., nar. XX. S. XXXX vo C., trvale bytom R. T.. XX, bol uznaný vinným, že „v priebehu roka 2002 v Nitre ako asistent správcu konkurznej podstaty zodpovedný za prevádzku prevádzky - Hotel Nitra, si z finančných prostriedkov prevzatých od JUDr. J. J., advokáta, správcu konkurznej podstaty ATLAS s.r.o. so sídlom v Nitre v konkurze, určených na zabezpečenie prevádzkovania prevádzky - Hotel Nitra a z tržieb prijatých v súvislosti s prevádzkovaním prevádzky Hotela Nitra, ponechal finančnú hotovosť vo výške 2.783.630 Sk (92.399,59 €), hoci finančné prostriedky prevzaté od JUDr. J. J. mal v celom rozsahu použiť na úhradu za dodávky energií a iných služieb spojených s prevádzkou prevádzky - Hotel Nitra a prijaté tržby v celom rozsahu odovzdať JUDr. J. J., čím spôsobil ATLAS s.r.o. Nitra škodu vo výške 2.783.630 Sk (92.399,59 €). Poškodený JUDr. J. J., nar. XX. K. XXXX, bytom D., T. XXXX/X bol týmto so svojim nárokom na náhradu škody odkázaný na konanie vo veciach občianskoprávných.

74. Odvolací súd zdôrazňuje, že obchodná spoločnosť - ATLAS s.r.o., Slančíkovej 1, 949 01 Nitra, IČO: 31 442 595 ako právnická osoba, nadobúda spôsobilosť byť účastníkom konania svojím vznikom, t. j. momentom zápisu tejto obchodnej spoločnosti do obchodného registra. Vznik spôsobilosti úpadcu ako účastníka konania nebola v konaní spochybnená. Vyhlásením konkurzu na majetok obchodnej spoločnosti ATLAS s.r.o., Slančíkovej 1, 949 01 Nitra, IČO: 31 442 595, nezanikla spôsobilosť mať práva a povinnosti, ale zanikla jej procesná spôsobilosť, t. j. zaniká jej schopnosť samostatne konať v tom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti. Táto procesná spôsobilosť prešla zo zákona na zákonného zástupcu, v danej konkurznej veci, na správcu konkurznej podstaty ustanoveného súdom na základe zákona o konkurze a reštrukturalizácii, a to JUDr. J. J. (predchádzajúceho správcu konkurznej podstaty úpadcu, vid' uznesenie konkurzného súdu o vyhlásení konkurzu, t. j. uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6K 234/2000 z 8. marca 2001).

75. Vzhľadom na vyššie uvedenú skutočnosť, procesná spôsobilosť úpadcu - obchodnej spoločnosti ATLAS s.r.o., Slančíkovej 1, 949 01 Nitra, IČO: 31 442 595, prešla zo zákona na zákonného zástupcu, a to pôvodne na JUDr. J. J. ako správcu konkurznej podstaty. V tomto procesnom postavení vystupoval JUDr. J. J. aj v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 4T/84/2009. Jeho postavenie v trestnom konaní ako správcu konkurznej podstaty je zrejmá aj z trestného rozsudku Okresného súdu Nitra zo 17. júna 2009, sp. zn. 4T/84/2009, ktorým bol C. R. (asistent správcu konkurznej podstaty) uznaný vinným za trestný čin sprenevery, a to na tom skutkovom základe, že spreneveril finančnú hotovosť prijatú od JUDr. J. J. ako správcu konkurznej podstaty ATLAS s.r.o. so sídlom v Nitre na prevádzku prevádzky - Hotel Nitra. Argumentáciu žalovaného, že bol na občianskoprávne konanie odkázaný ako fyzická osoba, resp. nar. XX. K. XXXX, bytom D., T. XXXX/X, týmto nie je možné akceptovať, okrem uvedeného aj vzhľadom na skutočnosť, že bol v zozname správcov vedený ako fyzická osoba (§ 2 ods. 1 a § 21 ods. 1 ZoS).

76. Preto záver konajúceho súdu, ktorý vzájomnú žalobu žalovaného zamietol z dôvodu, že nárok žalovaného neexistuje a obava žalovaného, že by sa v prípade úspechu žalobca mal obohatiť a prijať duplicitné plnenie, je vecne aj argumentačne správny. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v časti jeho II. a IV. výroku podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, potvrdil. Naplnenie odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP uplatnených žalovaným odvolací súd nezistil.

77. Podľa § 391 ods. 2 CSP je pre súd, ktorému sa vec vracia na ďalšie konanie právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky záväzný.

78. V odvolacom konaní o vzájomnej žalobe žalovaného bol úspešnou stranou žalobca, ktorému vznikol proti žalovanému v tejto časti nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Podľa § 396 ods. 3 CSP o náhrade trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

79. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP). Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP). Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§426 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne(dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1). Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom

spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP). Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.